

ואף על גב דרשותו מכתיר את הצדיק, ויכול
צדיק גםור לאענשא ליה, (משל יז) גם עונש הצדיק
לא טוב, בגין ההוא טוב דאייה תחות רגלו
דרשות, לית לאענשא ליה, DAOLOI יחוור בתשובה
ויתגבר על יציריה, ויהא עפר תחות רגלו.

ומסתרא דרשׁוּ וטוֹב לוּ, (נ"א שכינתא) שכיבת, (רות
וותגאל מרגלותיו ותשבב. האי איהו

(משל י) ושבחה כי תירש גבירתה. (ד"א ומסתרא רציך גמור)
שבחה, יציר הרע נזקבא. יציר הרע, דבר. בגיןיה
אתמר, (ישעה מב) וכבודי לאחר לא אהן. (במדבר א) זה זר
הקרב יומת.

ומסתרא הצדיק ורע לו, שכינתא איה עטרה
על רישׁא דבר נש, ושבחה יציר הרע,
אתפפיא תחות גבירתה. ומסתרא הצדיק גמור,

לשון הקודש

תחות רבו. ואף על גב שרשׁו הוא
מכהייר את הצדיק, ויכול הצדיק גמור
להעניש אותו, גם עונש הצדיק לא טוב.
משמעותו טוב שהוא תחת רגלי
הרשׁע, אין להעניש, שאולי יחוור
בתשובה ויתגבר על יציריו, ויהיה עפר
תחת רגלו. שמאך של רשׁע וטוֹב לו (שכיבת) שוכבת,

ליית זר, וליית יציר הרע. ומסתרא דרשע גמור, ליה חילקה בשכינתא, דלית חילקה לבר נש בשכינתא, אלא מסטרא דטוב.

וליית כל שכינתא שקוין, דהא שכינתא דאלגנא דטוב ורע, איהו כרסיא, אבל שכינתא דאלגנא דחמי, עליה אתרמר, (תהלים ה) לא יגורך רע. אבל (ר"א אלא) בגין דאתרמר בה, (תהלים קג) זמלכותו בכל משלה, מאן דפוגים אחר דיליה, אתחשב באילו עביד במטרוזניתא קלנא. דקלנא דמטרוזניתא איהו, מאן דמיזלען באתרהא. וקלנא דמטרוזניתא, דמלפא איהו.

כל שנון מאן דאעבר לה מאטרה, ושני שפחה באתרה. דבכל אחר דאיהו פוגים, מטרוזניתא לא שריא תפון, אלא שפחה, דאידי

לשון הקודש

של צדיק גמור אין זר ואין יציר הרע. ומלכותו בכל משלה, מי שפוגם את מקומו נחשב באלו עשה קלונן לגבייה. ומצד של רשע גמור אין לו חלק בשכינה, שאין חלק לאדם בשכינה אלא מצד הטוב.

ולאין כל שכינה שколות, שהרי שכינה של עין טוב ורע היא בסוף, אבל שכינה של עין החיים, עליה נאמר (תהלים ט) לא יגורך רע. (אלא) משום שנאמר בה

פְגִימָא, שְׁרִיא בַּאֲתָר פֶגִים. וּפְגִימָו דְבָר נֶש דְחוֹבוֹי, פֶגִים בְכָל אַבְרֵין דִילִיה, עַד דְלָא אַשְׁבָּחָת מְטֻרוֹנִיתָא אֶתֶר לְשְׁרִיא תִּפְנֵן. וַלִית לִיה תְקִוָּנָא (דף קי"ח ע"א) עַד דִיחֹוֵר לָה עַל כָל אַבְרֵין דִילִיה.

אָמַר בְזִינָא קְדִישָא, רַעִיא מְהִימָנָא, בְגַיַן דָא, אֲנָת מְתָקוֹן, בְחַבּוֹרָא דָא, דְרַמְמָח פְקוּדִין. לְאַמְלָכָא לְקִידְשָא בְרִיךְ הוּא עַל כָל אַבְרִים דְשִׁבְגִּנְתָּא, בְכָל פְקוּדָא וּפְקוּדָא, וַלִית אֲנָת חִיש לִיקְרָה. זְבָא הַזְוָלָה, דְגַנוֹנָא דְאֲנָת מְמַלִּיך לְקִידְשָא בְרִיךְ הוּא בְכָל אַבְרִים דְשִׁבְגִּנְתָּא, דְאִינּוֹ בְעֵלי מְדוֹת, דְכָל יִשְׂרָאֵל. מְאֵרִי מְדוֹת אִינּוֹ אַבְרִים דְשִׁבְגִּנְתָּא, הַכִּי עֲבִיד קְדָשָא בְרִיךְ הוּא לְשְׁרִיא שְׁמִיה עַלְה, וַיְמַלְכִינָה, עַל כָל מִשְׁרִיּוֹן עַלְאֵין וַתְתַאֵן.

לשון הקודש

בַמְקוּם פָנּוּם. וּפְגַם שֶׁל אָדָם שֶׁל חַטָּאוֹי פָנוּם בְכָל אַבְרֵי, עַד שֶׁלָא מּוֹצַאת הַגְבִּירָה מִקוּם לְשָׂרוֹת שָׁם, וְאַיִן לוּ תְקוֹן עַד שִׁיחֹוֹרָה לְכָל אַבְרֵי. אָמַר הַמְנוֹרָה הַקְדוּשָה, רֹועָה הַגְּאָמָן, מְשׁוּם זֶה אַתָּה מְתָקוֹן בְחַבּוֹר הַזָּה שֶׁל רַמְמָח מְזוּזָות לְהַמְלִיך אֶת הַקְדוּשָׁ בְרוֹךְ הוּא עַל כָל הַמְהֻנוֹת הָעֶלְיוֹנִים וְהַתְהֻתּוֹנִים.

קָוִם רְעֵיא מַהֲימָנָא, לְסֶדֶר אֲדִיגִין בְּהַלְכֹת נַזְקִין,
בְּסֶדֶר אֲדִיגִין דְשָׁמָא דָא, חַזְקִיתָה. דָא יְהוָה, (תהלים סח)
רֶכֶב אֱלֹהִים רַבּוֹתִים אֶלְפִי שְׁנָאָן, דָא יְגִינָן, שׂוֹר נִשְׁר
אֲרִיה אָדָם, דָהָא מִסְטָרָא דִימִינָא, דְתַפְנָן יְהוָה, ד'
חַזְקִין, חַבִּי אֵיתָן סְדוּרָא דְלַהּוֹן, אָדָם אֲרִיה נִשְׁר
שׂוֹר. וּכְפּוּם שְׁנָיִין דְחַזְקִין, חַבִּי אֵיתָן תְּנוּעָה
וְסֶדֶרֶת דְחַזְקִין. וְחַזְקִין דִסְטָרָא אַחֲרָא, דָא יְגִינָן נַזְקִין
דְשָׁמָאָלָא, חַבִּי סְדוּרֵי יְהוָה, שְׁנָאָן. וּבְגִינָן דָא, הַתְּחִלָה
דְלַהּוֹן, הַשׂוֹר. קָשָׁור בְּד' אֲבוֹת נַזְקִין, הַשׂוֹר וְהַבּוֹר
וְהַמְּבָעָה וְהַחֲבָעָר וְסִוְמָא דְלַהּוֹן אָדָם, מוּעָד.

קָוִם אַתְעָר בְּדִיגִין. פָתָח רְעֵיא מַהֲימָנָא וְאָמֶר,
(תהלים נא) אַדְנִי שְׁפָתִי תְּפִתָה וּפִי יְגִיד תְּהִלָתָה.
אַדְנִי, בְּהַפּוֹך אַתְעָר דִינָא. וּבְגִינָן דָא, אָמְרוּ מַאֲרִי
מַתְגִּיטִין, דִינָא דְמַלְכֹתָא דִינָא. כָל דִינָן בְּהָאי

לשון הקודש

קָוִם רְעֵה הַגְּאָמָן לְסֶדֶר דִינִים בְּהַלְכֹות
נַזְקִין, בְּסֶדֶר שֶׁל הַשֵם הַזֶה, חַזְקִיתָה,
שֶׁהָוָא (תהלים סח) רֶכֶב אֱלֹהִים רַבּוֹתִים
אֶלְפִי שְׁנָאָן, שָׁהָם שׂוֹר נִשְׁר אֲרִיה אָדָם,
שְׁהָרִי מִצְדָה הַיְמִין, שָׁשֶם יְדוֹןָה, אַרְבָע
תִּיוֹת, בְּךָ הוּא סְדוּרִים: אָדָם אֲרִיה נִשְׁר
שׂוֹר. וּכְפּי הַשְׁנָוִיִים שְׁמַתְהוּם, בְּךָ הִיא
תְּנוּעָת וְסֶדֶר הַחַיּוֹת. וְהַחַיּוֹת שֶׁל הַצָּדָקָה
הָאַחֲרָה, שָׁהָם נַזְקִין שֶׁל שְׁמָאל, בְּךָ

שָׁמָא אֶתְדָּנוּ. (פ"א ב' ב' ו' ב' ו' ב') בַּד', בְּג'. בַּד': שִׁבְגִּתָּא
(ס"א בית דין בנו בית דין שביבא בנו) לְקַבֵּל תִּלְתָּא אֲבָהָן. עַמּוֹד אֶ
דְּאַמְצָעִיתָא, דְּיַיִן אַמְתָא, וְהַזָּא דְּיַיִן, לְדוֹן מִסְטָרָא
דְּאַדְגָּי, דְּתַפְּנוּ אֵיכָהוּ דְּיַיִן אַמְתָא. וּמִסְטָרָא דְּשִׁם
אֱלֹהִים, שׂופְטָה. חֲדָא הוּא דְּכַתְּיב, (תהלים עה) בַּי
אֱלֹהִים שׂופְטָה.

וּמָה דִּינֵין אַיִלּוֹן. חֲדָה, לְדוֹן בְּגֻזְקִי שֹׁור. תְּגִינִּנָא,
לְדוֹן בְּגֻזְקִי בָּור. תְּלִיהָה, לְדוֹן בְּגֻזְקִי אַשׁ.
רְבִיעָה, לְדוֹן בְּגֻזְקִי אָדָם. וְאַבְתְּרִיהָו, לְדוֹן בְּדִינִי
אַרְבָּע שׂוֹמְרִים. שׂוֹמֵר חָגָם. וּשׂוֹמֵר שְׁבָר. וְהַשׂוֹאֵל.
וְנוֹשָׂא שְׁבָר. (פ"א ו' השובר) לְקַבֵּל יְהָוָה, דִּינֵינוּ אַרְבָּעָה. דִּינֵינוּ
חָלוֹקָת הַשׁוֹתָבִים. דִּינֵינוּ חָלוֹקָת כְּרָקָעוֹת. דִּינֵינוּ
עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת. דִּינֵינוּ תֹּזְבָּע וּגְתָבָע, בְּכָמָה מֵינִי
תְּبִיעָות דְּחַיּוֹב מִמּוֹן, וְגַזֵּל, וְאַבְדָה, אוֹ שְׁפָזִיק
לְחֶבְרוֹן, וְהַזְּרָגוֹ בְּאַחֲרֵי מִאַרְבָּע מִיתּוֹת בֵּית דין.

לשון הקידוש

תְּוָהָה גְּדוֹנָה. (פה' ב' ב') בְּד', בְּג'. בְּד': שִׁבְגִּנָה
(בית דין בשלשה, בית דין שביבה בשלשה) בְּגַנְגָד שְׁלִשָת
וְאַחֲרֵיכֶם לְדוֹן בְּדִינִי אַרְבָּעָה שׂוֹמְרִים:
שׂוֹמֵר חָגָם, וּשׂוֹמֵר שְׁבָר, וְהַשׂוֹאֵל,
הַיּוֹן לְדוֹן מִצְדָּר שֶׁל אַדְגָּי, שֶׁשָּׁם הוּא דִינֵינוּ
אַמְתָא. וּמִצְדָּר שֶׁל שֵׁם אֱלֹהִים, שׂופְטָה. וְהַ
שְׁבָתוֹב (שם עה) בַּי אֱלֹהִים שׂופְטָה.
וּמְהַם הַדִּינִים? אַחֲרֵי, לְדוֹן בְּגֻזְקִי שֹׁור.
חַיּוֹב מִמוֹן וְגַזֵּל וְאַבְדָה, אוֹ שְׁפָזִיק
שְׁנִי, לְדוֹן בְּגֻזְקִי בָּור. שְׁלִישִׁי, לְדוֹן

אָדוֹן אֵיתֶה קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, בָּאַדְנִי. לְדוֹין בְּכָל
מִינִי דִּיגִין, לְשִׁפְחָה בִּישָׁא, כִּי תִּרְשַׁ
גְּבִירָתָה. דִּמְינָה כָּל נְזִיקָן אֲשֶׁתְכָהוּ, דָאִינְזָן (כל)
מְלָאָכִי חַבְלָה, דְמַגְנִיהוּ גְשֻׁמָתָהוּ שֶׁל רְשָׁעִים, כִּמָה
דָאַיקְמָוָה מְאַרִי מַתְגִּיתִין, גְשָׁמוֹת הַרְשָׁעִים הֵן הֵן
הַמְזִיקִים בְּעוֹלָם. אֶל אַחֲרָם, מַזִּיק, גַּזְלוֹן רְשָׁעַ. וּבָת
זֹוגִיה, סִם הַמְּפֹוֹת.

גַּזְקָן שְׁבָת וּבְשָׁת וּרְפֵוי, לְשִׁבְגָּתָא וּבְגָנָהָא. שְׁבָת,
דְבָטִילָא דָאָזְרִיתָא, דְבָטִילָת לְבָנָהָא. וּרְפֵוי,
דְגַרְמָת לוֹזָן דְמַתְרֵפִין מְדָבֵרי תּוֹרָה. גַּזְקָן, בְּכָמָה
גְזִיקָן דְמְלָאָכִי חַבְלָה, מְאַרִי מִשְׁחָית אָפָ וְחִיבָה.
וּבְשָׁת, דְהָווּ מְבִזְזָן לְשִׁבְגָּתָא בְּפּוֹכָבִים וּמְזֻלּוֹת,
שְׁקָרָא דְלָהּוֹן, וְהָווּ אַמְרִין אֵיתָה אַלְהִיךְ. וּבְמָה
גְזֻלּוֹת מִן שִׁפְחָה בִּישָׁא, דָאַתְמָר בָּה (ישעה ^๕) גְזֻלָת
הַעֲנִי בְּבָתִיכֶם.

לשון הקודש

לְחֶבְרוֹ וְהַזְרָנו בָּאַחַת מִאַרְבַּע מִיתוֹת הַמְזִיקִים שֶׁל הָעוֹלָם. אֶל אַחֲרָם, מַזִּיק,
גַּזְלוֹן רְשָׁעַ. וּבָת וּנוּסָם הַמְּפֹוֹת. בֵּית דִין.

אָדוֹן הֵוָה קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, בָּאַדְנִי,
לְדוֹין בְּכָל מִינִי דִינִים אֶת הַשִּׁפְחָה הַרְעָה
כִּי תִּרְשַׁגְּבָתָה, שְׁמַפְנָה כָּל הַגְּזִיקִים
גְמַצְאִים, שָׁהָם (כל) מְלָאָכִי חַבְלָה, שְׁמַהָם
גְשָׁמוֹת הַרְשָׁעִים, בָּמו שְׁבָאָרוּ בָעֵלי
הַמְשִׁנָה, גְשָׁמוֹת הַרְשָׁעִים הֵן הֵן
אָפָ וְחִמָה. וּבְשָׁת – שְׁחוֹי מְבִזְזָן אֶת

בְּמֵה בָּרֶכֶן, גֹּזֶלֶת לְשִׁבְגַּנְתָּא, שְׁפַחָא בִּישָּׁא.
בְּכֹזֶבֶר הַפְּמָם, וּבְכֹזֶבֶר בְּמֵה דִּינֵין מִשּׁוֹגִים
עַל בָּנְהָא, וּבְמֵה קְרַבְגַּנְיוֹן דְּבַי מִקְדְּשָׁא, דְּבָטִילָת
לְמַטְרוֹגִינִיתָא. וּבְשַׁת דְּמַטְרוֹגִינִיתָא, דְּאַשְׁתָּאָרָת
עֲרוֹמָה, מִד' בָּגְדִי זְהָבָן דְּגַהְרִין, מִד' טוֹרִי אָבָן,
בִּי"בָ אָבָנֵין מִרְגָּלָן. מַעַיל בְּבְמֵה זָגִין וּרְמוֹגִים.
וּאַרְבָּע בָּגְדִי לְבָן, דְּבָהּוֹן הַוְתָּ מַטְרוֹגִינִיתָא,
מִתְקַשְׁטָא קָדָם מַלְבָּא. הַדָּא הַזָּא דְּבָתִיב, (בראשית ט)
וּרְאִיתִיחָ לְזָבָר בְּרִית עַזְלָם. וְגֹזֶלֶת לָהּ לְגַבְרָתָה,
בְּמֵה מַאֲכָלִין דְּקָרְבָּגַיְן.

שׂוֹר מִועֵד בַּעַלְהָ, עַל לִבִּי מַלְכָא רְבוּגִיה,
בְּאַרְבָּע אָבוֹת נְזִיקֵין דִּילִיה, (דאינון, יחזקאל א) וּפְנֵי
שׂוֹר מִהְשָׁמָאל לְאַרְבָּעָתָנוֹ) עָזָן וּמִשְׁחִית אָף וּחַמָּה, דְּכָלָהוּ

לשון הקודש

השכינה בכוכבים ומזרלות, השקר מארבעה טורי אבן בשתיים עשרה
 שליהם, והיו אומרים אליה אלדייך. ובמה גוזלות מהשפחה הרעה, שנאמר בה
 (ישעיה א) גוזלת העני בבתיהם.
בְּמֵה בְּרִכּוֹת גֹּזֶלֶת אֶת הַשְׁכִינָה
הַשְׁפָחָה הַרְעָה; בכבר הפטם, ובכבר של
בְּמֵה דִינִים מִשְׁגִים עַל בְּנִיה, ובמה
קְרַבְנּוֹת שֶׁל בֵּית הַמִּקְדֵּשׁ שְׁבַטְלָה
לְגַבִּירָה. ובשת של הגבירה שנשאה
עַרְמָה מְאַרְבָּע בָּגְדִי זְהָבָן לְאַרְבָּעָתָנוֹ) עָזָן

מוֹעֵדִין לְקַלְקָל. בָּנוּפָא דִילִיה, הַרְבִּיאַץ עַל הַכְּלִים, מִזְבֵּחַ מִנּוֹרָה שְׁלַחַן וּשְׁאָר מַאֲגִין, רַבֵּץ עַלְיִיהוּ וּשְׁבָרֶתָן. וּבְשַׁן דִילִיה, אַכְיל בָּל קְרַבְנִין דְמַאֲכָלִים דְפָתּוֹרָא, וּשְׁאָרָא בְּרַגְלוֹי רַפְסָא. (וּמַרְקָא בָלָא וּשְׁאָרָא דְאַיִינָן אַמְוּרִין וּפְרִרִין שִׁירִי מְנֻחוֹת בְּרַגְלוֹי רַפְסָא) וּבְקָרְנוֹן דִילִיה, קְטַל בְּהַנִּי וְלִיזָּאי. הַרְסָם כָּלָא, (איכָה ב) חָלֵל (דף קי"ח ע"ב) מִמְלָכָה וּשְׂרִיחָה.

הַבּוֹר, נַקְבָּא בִישָּׁא, לִילִית, בְּבִית דִילָה, דָאִידִי בֵּית הַסְּפָהָר, תִּפְיסָת לְמַטְרוֹנִיתָא וּבְנָהָא, שְׁפָחָה בִישָּׁא, בְּגַלּוֹתָא דִילָה, וּשְׁנוּיָאן לוֹן, בְּכִמָּה שְׁלַשְׁלָאלִין וּאָסּוּרִין לְבָנָהא, יְדִיהוּ מַהְדָּקָן לְאַחֲרָא. (איכָה א) הִיא יִשְׁבָּה בְּגּוֹיִם לֹא מַצְאָה מְנוֹתָה. וְלֹא עוֹד אַלְא (איכָה א) בָּל מִכְבָּדִיתָה הַזְּיוּלָה כִּי רָאוּ עַרְוָתָה גַּם הִיא נָאָנָה וְתַשְּׁבָ אַחֲרָה.

לשון הקורש

הַבּוֹר נַקְבָּה רַעַת, לִילִית, בְּבִיתָה, וּמְשִׁיחַת אָפָ וְחַמָּה, שְׁפָלָם מוֹעֲדִים לְקַלְקָל. בְּנוּפָא שְׁלוֹ הַרְבִּיאַץ עַל הַכְּלִים, מִזְבֵּחַ מִנּוֹרָה שְׁלַחַן וּשְׁאָר כְּלִים. רַבֵּץ עַלְיִים וּשְׁבָרֶם. וּבְשַׁן שְׁלוֹ אַכְל בָּל הַקְּרַבְנּוֹת שֶׁל מַאֲכָלִי הַשְּׁלַחַן, וְאַת הַשְּׁאָר רַמְס בְּרַגְלוֹי, (עַמְקָק הַכְּלָל, וְהַשְּׁאָר שָׁם אַמְוּרִים וּפְרִרִים, שִׁירִי מְנֻחוֹת, רַמְס בְּרַגְלוֹי וּבְקָרְנוֹן הַרְגָּבָה וְלֹויִם. הַרְסָם הַכְּלָל, חָלֵל מִמְלָכָה וּשְׂרִיחָה).

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא זוֹנָה דָּאִידִי הַבָּעֵר, דְּהַיִנּוּ אֲשֶׁר,
 (אייכה ז) וַיַּצֵּת אֲשֶׁר בְּצִיּוֹן. לְבַתֵּר קָם אָדָם
 בְּלִיעָל רְשָׁע, רַבִּיעִי לְאָבוֹת גְּזִיקִין, דְּאָתָמָר בְּיַה
 אָדָם מוֹעֵד לְעוֹלָם, בֵּין עָר בֵּין יִשְׁעָן, וְשָׁלַח אֶת
 בָּעֵירֹן, וְאַכְיל וְשִׁיאִי וְגַדְעָן בְּרָמִים וּפְרָדָסִים
 דִּירְיוֹשָׁלָם, וְשִׁצְיִי כָּלָא.

רְבָזָן עַלְמָא, אֲנָת קְשׁוֹט, וְאוֹרִיְתָךְ קְשׁוֹט, יְהָבָת
 לֹן מִצּוֹת תְּפִילִין, לְצִדְיקִים גִּמְורִים אִידְהוּ
 אָנְגָּרָא בְּפּוּם עַזְבָּדִיְהוּ, פְּאָר עַל רִישְׁיְהוּ.
 וּמִשְׁמְשִׁין לְאָבוּהוֹן וְאָמְהֹן, בְּגֻוֹנָא דְגַפָּא, דְכָל
 אָבָּרִים דִּילִיה מִשְׁמְשִׁין לְרִישָׁא. הַכִּי אָתָתָא,
 מִשְׁמָשָׁא לְבָעָלה.

וְאֵית מְלָאכִין דָּאִינּוּ מִשְׁמְשִׁין לְגַפָּא, וּמְלָאכִין
 דִּמְשְׁמְשִׁין לְגַשְׁמַתָּא. וּבְגֻוֹנָא דָאִית
 אָפְּרָשָׁותָא בֵּין גַּפָּא לְגַשְׁמַתָּא, הַכִּי אֵית אָפְּרָשָׁותָא

 לשון הקודש

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא זוֹנָה, שְׁהָיָה הַבָּעֵר,
 שְׁהִינּוּ אֲשֶׁר, וַיַּצֵּת אֲשֶׁר בְּצִיּוֹן. אַחֲר בְּהַקְּמָה
 הָאָשָׁם, וּמִשְׁמְשִׁים אֶת אָבוֹתֵיכֶם וְאַמְּם,
 כְּמוֹ שְׁהַגּוֹף שֶׁבֶל אִיבָּרִי מִשְׁמְשִׁים אֶת
 הַרְאָש, כְּדֵי הָאָשָׁה מִשְׁמְשָׁת אֶת בָּעָלה.
 וַיַּשְׁמַיד וְגַדְעָן בְּרָמִים וּפְרָדָסִים שֶׁל
 יְרוּשָׁלָם, וּכְלָה הַכָּל.
 רְבָזָן הָעוֹלָם, אַתָּה אֶמְתָּה וְתוֹרָתְךָ אֶמְתָּה,

בין מלְאכין דגופא, למלְאכין דנשׁמָתָא. ואות נשׁמָתָא לנשׁמָתָא. ומלאכין למלְאכין, (קהלת ח) כי גבַהּ מעַל גִבַּה שָׁמֵר וגבָהִים עַלֵיכֶם. ואלֵין דאיינן נשׁמָתָא לנשׁמָתָא, כלְהוּ חד. ואף על גַב דארח מְתֻלָּא, אַיִן בְּגֹפָא אַצְלָנִין לְאַלְיָין, בְּגַיְן דמְקַבְּלִין אַלְיָין מְאַלְיָין. הַכִּי שְׂכִינַתָּא, (נשׁמָתָא) אף על גַב דָאֵיהִ לְקַבֵּל שָׁאָר נְהֹזְרִין דְבָרִיאָה, בְּגַנְשָׁמָתָא אַצְלָנִין גוֹפָא, לְקַבֵּל קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא חַשְׁיבָא בְּגֹפָא. אַבְלָל כָּלָא חד. הַכָּא גוֹפָא ונשׁמָתָא כָּלָא חד. מַה דָּלוֹ הַכִּי בְּבָר נֶשׁ, דְגֹפִיה וּנְשׁמָתִיה בְּפֶרְזָדָא. דָא חֹמֵר, וְדָא שְׁבָל. דָא חַיִי, וְדָא מוֹתָא. אַבְלָל קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִים, וּשְׂכִינַתָּה חַיִים, הַדָּא הוּא דְבָתִיב, (משל ג) עַז חַיִים הִיא לְמַחְזִיקִים בָה.

וְכֹל אַיִן דְרִשְׁמֵין בְּסִימְנֵין דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

לשון הקידוש

הפרדה בין המלאכים של הגוף לבין המלאכים של הנשמה. ויש בשמה לנשמה, ומלאכים למלְאכין, (קהלת ח) כי גבַהּ מעַל גִבַּה שָׁמֵר וגבָהִים עַלֵיכֶם. ואלה שהם נשׁמה לנשׁמָתָא, בְּלֹם אחר. ואף על גַב שְׁדָרֶךְ מְשָׁל, הם בגוף אצל הנשמה אלה לאלה, משום שמקבלים אלה מאלה. בה השכינה (השמה), אף על גַב שְׁהִיא בְּנֶגֶד שָׁאָר הָאוֹרוֹת של

וְשִׁבְיָנַתְּהָ, אֵין רְשִׁימָין בַּיּוֹמִין דְּחֹלֶל, בְּאֹתֶת
דְּתַפְלִין, וּבְאֹתֶת דְּמִילָה. וּרְשִׁימָין בַּזְבוֹר וְשִׁמּוֹר
בְּשִׁבְתָּה. וּרְשִׁימָין בְּתוֹרָה שְׁבָכְתָב, דְּאֲתִיהִיבָת
מִימִינָה. וּבְתוֹרָה שְׁבָעַל פָּה, דְּאֲתִיהִיבָת מִשְׁמָאָלָא.
וּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הֵיא, זְכּוֹר מִימִינָה, וְשִׁמּוֹר
מִשְׁמָאָלָא. וְשִׁבְיָנַתְּהָ, זְכִירָה מִימִינָה, וְשִׁמְירָה
מִשְׁמָאָלָא. אֵין תְּפִלִין דִּרְישָׁא דְּבָר נֶשׁ, וּתְפִלִין
דִּיד. וְהַכְּיָ שִׁבְיָנַתְּהָ, (תהלים יט) תּוֹרָת יְיָ תִּמְיָה,
וְמִצְוָה דִּילָה. וְהַאֲיָ מִסְטָרָא דְּעַמּוֹדָא דְּאַמְצָעִיתָא,
דְּאַיְהוּ בְּלִיל דִּינָא וְרַחֲמֵי. זְכּוֹר וְשִׁמּוֹר. אַתְּקָרִיאָת
אַיְהוּ זְכִירָה שִׁמְירָה. וּבְכָל פְּקוֹדִין אַיְהוּ שְׁקִילָה
לְגַבְיהָ בְּמִדְרָגָה.

אָבָל מִסְטָרָא דְּחַסְדָ, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְכּוֹר,
וְשִׁבְיָנַתְּהָ שִׁמּוֹר. בְּמַה דְּאוֹקְמוֹתָה מְאַרְיִ
מִתְגִּיתִין, זְכּוֹר לְזָכָר, וְשִׁמּוֹר לְכָלָה. בְּגַין דְּבִימִינָה

לשון הקודש

ברוך הוא ושבינתו, הם רשותם בימי
ההלו באות של התפלין, באות של
המילאה, ורשותם בזכור ושמור בשבת.
רשותם בתורה שביבת שנותנה מימין,
ו בתורה שבעל פה שנותנה משמאלי.
והקדוש ברוך הוא זכור מימין, ושמור
משמאלי. והשבינה זכירה מימין,
ו שמירה משמאלי. הן תפליין של ראש

ובשְׁמָאָלָע עֲנֵפִין מַתְּפֶרְדִּין, כְּגַוּנוֹנָא דְּבָנֵפִי רִיאָה,
דְּאַינְנוּ פְּרוֹזֹות מַלְמָעָלה. לְקַבְּלִيهוּ חִינּוֹן, (יחזקאל א)
וּפְנֵיהֶם וּכְנֵפֵיהֶם פְּרוֹזֹות מַלְמָעָלה. וּלְקַבְּלִ פְּתֻוחֹת
דְּסֶפֶר תּוֹרָה. לְתַתָּא תְּרוֹזַוְוִיהוּ בִּיהוּדָא חֶדָּא, כְּגַוּן
סְתוּמוֹת דְּסֶפֶר תּוֹרָה, דְּלִילַת תְּפִנוֹן פְּרוֹדָא. וּבְגַוּן דָּא,
בָּאָתָר דִּיהוּדָא, דְּאַיוּהוּ גּוֹפָא, דּוֹמָה לְשִׁדְרָה דְּלוֹזָלָב,
אָם גְּפָרָצָנוּ, אוֹ גְּפָרָדוּ עַלְיוֹן פְּסִיל.

בכָמָה רְשִׁימֵין רְשִׁים קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לַיְשָׂרָאֵל,
לֹא שָׁתְמֹדֶעָ לְגַבֵּי מְלָאכִין. אֲלֵין דִימִינָא,
דַתְלִין מִקְוִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. או אֲלֵין דְשָׁמָאלָא,
דַתְלִין מִשְׁבִּינָתָא. או אֲלֵין דַתְלִין מִקְוִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. וִשְׁבִּינָתָה בִיְהוּדָא חֲדָא. וְדָאִי אֲלֵין דָאִית
בְהֻזָן תּוֹרָה, רְשִׁימֵין בְחִסְדָר. וְאֲלֵין דָאִית בְהֻזָן
מִצּוֹה, רְשִׁימֵין בְגִבּוֹרָה. וְאֲלֵין מָאֵרי דְתָפְלִין, וְאֲזָת

לשון הקודש

לשדרה של לולב. אם נפרצו או נפלו
עליו – פסול.
בכל מה רשומים רשם הקודש ברוך הוא
את ישראל להרוד על פלאכים. אלו
מיין, שתלויים מהקדוש ברוך הוא, או
אלו משמאל, שתלויים מהשכינה, או
אלו שתלויים מהקדוש ברוך הוא
ושכינתו ביהود אחד. והוא אלה שיש
בهم תורה רשומים בחסר, ואלה שיש
במקום של יהוד, שהוא גות, דומה
שbearה בעלי המשה, כור לזר,
ושמור לבלה. משום שבימיין ובשמאל
הענפים מתפרקם, כמו בגדי ראה שהן
פרודות מלמעלה. בגדים חיות, ובגדים
ובגדייהם פרודות מלמעלה. ובגדר
パートות של ספר תורה. למטה שנידם
ביחור אחר, כמו סתומות של ספר
תורה, שאין שם פרוד. ומשום כי
במקום של יהוד, שהוא גות, דומה

שְׁבָת, וְאֹתֶ בְּרִית, רְשִׁימֵין בְּצִדְיק.

וּבַעֲירָן, עַמֵּי הָאָרֶץ, אַינְנוּ רְשִׁימֵין בְּאָעֵבָרִי דְעָרָלָה וּפְרִיעָה. עֻזְבִּין, בּוֹפָק וּבְקָרְקָבָן נְקָלָף, בְּאָעֵבָרִי דְזַפָּק, וּקְלִיפָה דְקָרְקָבָן אַינְנוּ רְשִׁימֵין עֹזְבִּין לְמִיכְלָל, וּבַעֲירָן, בְּתָרִי סִימְגָנִין, מַעַלְתָה גְּרָה, וּמִפְּרָסָת פְּרָסָה. בְּלָהּוּ רְשִׁימֵין בְּתָרִי סִימְגָנִין, בְּגַנוּנָא דְעָרָלָה וּפְרִיעָה, דְמַתְעָבָרָן מַעַמָּא קְדִישָׁא.

אָבָל תַּלְמִידִי חֲכָמִים, בְּלָהּוּן רְשִׁימֵין מַגְהָזָן, בְּכָרְסִיאָה. וּמַגְהָזָן, בְּמַלְאָכִי, בְּאַרְבָּעָה חִינָן דְגַרְסִיאָה. מַגְהָזָן בְּכָכְבִּיאָה (דף קי"ט ע"א) וּבְמַזְלִיאָה. וּמַגְהָזָן רְשִׁימֵין, בְּמַדּוֹת דְקָוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַשְׁתַּמְדָעִין. וְאַינְנוּ דְמַתְעָפָקָין בְּאוֹרְיִיחָא וּבְמַצּוֹת, לְשָׁמָא דְקָוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁבִינָתָה, שֶׁלָּא עַל מַנְתָה לְקַבֵּל פָּרָסָה, אֶלָּא כְּבָרָא דְאִיהָוָה

לְשׂוֹן הַקוֹדֶשׁ

בְּחָם מֵצָהָה רְשּׁוּמִים בְּגַבּוֹרָה, וְאַלּו בְּעַלְיָה הַתְּפִלָּן וְאֹתֶ שְׁבָת וְאֹתֶ בְּרִית רְשּׁוּמִים בְּצִדְיקָה.

אָבָל תַּלְמִידִי חֲכָמִים, בָּלָם רְשּׁוּמִים מִקְרָם בְּכֶפֶא. וּמִקְרָם בְּמַלְאָכִים, בְּאַרְבָּעָה חִיוּת הַכֶּפֶא. מִקְרָם בְּפּוֹכְבִּים וּבְמַזְלִיאָה, וּמִקְרָם רְשּׁוּמִים בְּמַדּוֹת שְׁנַקְדוֹשׁ בְּרוֹךְ הוּא נֹדֵע בָּהֶם. וְאַוְתָם שְׁמַתְעָפָקִים בְּתֹרֶה וּמַצּוֹת לְשָׁמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוֹךְ הוּא שֶׁלָּא עַל מַנְתָה לְקַבֵּל פָּרָסָה, אֶלָּא

וְהַבְּהָמֹות, עַמֵּי הָאָרֶץ, הֵם רְשּׁוּמִים בְּהַעֲבָרָת עָרָלָה וּפְרִיעָה. עֻזְבִּין – בּוֹפָק וּבְקָרְקָבָן נְקָלָף, בְּהַעֲבָרָת הַזַּפָּק וּקְלָפָת גַּקְרָקָבָן, הֵם רְשּׁוּמִים בְּעוֹפּוֹת לְאַכְלָה. וּבְהַמּוֹת בְּשִׁנִי סִימְגָנִים – מַעַלְתָה גְּרָה וּמִפְּרָסָת פְּרָסָה. בָּלָם רְשּׁוּמִים בְּשִׁנִי

מחוייב ביקרא דאבותי ואמייה, דא אתקשר ודי וארישים, בעמודא דאמצעיתא ושביגתיה, אבל באילו ביה הו חד.

ומאן דאית ביה תורה بلا מצוה, או מצוה بلا תורה, בכיצול באילו הו ביה בפרודא. אבל בדא ודי, באילנא, דעתפו מתפרדין לימינא ולשמאלה, באילנא יהודא דתרכזיה, באםצעיתא.

רשיעיא, אין רשיימין بلا סימני דעתה, אין דלית להזון תפlein על רשיא, ודרועא. ואינו דלא רשיימין בתורה ובמצוות. ואילו דלא גיטין זכור ושמור. ולא רשיימין בתבלת ולבן דציצית. ואילו דלא רשיימין באילו סימני, שקץ הם לכם, לאו אין ישראל אלא עמי הארץ. מה אילו שקץ ושרץ, אוף אין נ"א בנו

לשון הקידוש

בבן המחיב בכבוד אביו ואמו, זה ודי קידושים רשותים בלבד סימני טהרה, אותם שאין להם תפlein על הראש והרווע, וutos שלא רשותים בתורה ומצוות, ואלה שלא שומרים זכור ושמור, ולא רשותים בתבלת ולבן של ציצית. ואלה שלא רשותים בסימנים הלו, שקץ הם לכם, אינם ישראל, אלא עמי הארץ. מה אלה שקץ ושרץ -

בן המחיב בכבוד אביו ואמו, זה ודי נקשר ונרשם בעמוד האמצעי ושביגתו, באלו בו הם היו אחד.

ומי שיש בו תורה בלי מצוה או מצוה בלי תורה, בכיצול באלו היו בו בפרוד. אבל בוה ויה, במו אילן שענפיהם נפרדים לימין ולשמאלה, וראה אילן הייחודי של שניהם באמצע.

שְׁקָץ וּשְׁרִץ. כַּמֵּה דָאָזְקָמוֹת מְאַרְיִ מִתְגִּיטִין, עַמִּי הָאָרֶץ הֵם שְׁרִץ, וְגַשׁוֹתֵיהֶם שְׁקָץ. וְעַל בְּנוֹתֵיהֶם אֲתִמָּר, (דברים כ) אָרוֹר שׁוֹגֵב עַם כָּל בְּהָמָה.

וּמִירְתָּהוֹן מִיתָּה בְּאַתְגָּלִיא, וְלִיתָּה מִיתָּה אֶלְאָ עֲגִיזָתָא, וּמִיתָּה דְעֲגִיזָתָא דְלָהּוֹן, לֹא יְהָא בְּאַתְבָּסִיא, בְּעוֹפִין דְדָמִין לְמְאַרְיִ פְּקוּדִין, אֶלְאָ בְּאַתְגָּלִיא, לְעִינִי עַמָּא, דְעִנִּי חַשּׁוֹב בְּמַתָּה. וְאֵיתָ עֲגִיזָתָא בְּאַתְבָּסִיא, מְעִינִי בְּגִי נְשָׂא. וְאֵיתָ עֲגִיזָתָא, לְעִינִי כָּלָא. בְּזַרְיקָוּ דְדָם דְבָהָמָה, זַרְיקָתָה לְעִינִי כָּלָא, דְשַׁפְכִין דְמָא קְמִי כָּלָא. הַכִּי עֲגִיזָן שַׁפְכִין דְמָוי בְּאַנְפִּיְהּוּ, לְעִינִי בְּגִי נְשָׂא, וְאֵת הַדָּרִין יְרֹקִין בְּמַתָּין.

וְאֵי הַדָּרִין בְּתִיזְבָּתָא, וְלֹא פְתַחֵין פְוָמָהּוֹن לְהַטִּיחַ דְבָרִים בְּלִפְנֵי מְעֻלָּה וּמִיתָּה דְלָהּוֹן בְּסַתִּימָוּ דְפּוֹמָא, בְּבָעִירָא דְאִיהִי מִיתָּה, וְלִיתָּה לְהַ קּוֹל

לשון הקודש

אָפְנֵם (ק) שְׁקָץ וּשְׁרִץ. בָּמוֹ שְׁבָאַרְוָה בְּעַלְיֵה המְשָׁנָה, עַמִּי הָאָרֶץ הֵם שְׁרִץ, אָדָם. וַיֵּשׁ עֲגִיזָתָה לְעִינִי כָּל, בְּזַרְיקָתָה דָם הַבָּהָמָה, זַרְיקָתָה לְעִינִי כָּל, שְׁוּפָכִים דָם לְפָנֵי הַפְּלָל. בְּךָ הָעֲנִים שְׁדָמָם נְשַׁפֵּךְ בְּפִנֵּיכֶם לְעִינִי בְּגִי אָדָם וּנוּעָשִׂים לִירָקִים בְּמוֹתָם מִיתָּה בְּגִלוּי, וְאֵין מִיתָּה אֶלְאָ עִנִּי, וּמִיתָּה הָעִנִּי שְׁלָהָם לֹא תְרִיעָה בְּכָסְטוּי, בָּמוֹ עֲופּוֹת שְׁדוֹמִים לְבָעַלְיֵי מִצּוֹות, אֶלְאָ בְּגִלוּי, לְעִינִי הָעַם, שְׁעִנִּי (דברים כ) אָרוֹר שְׁכֵב עַם כָּל בְּהָמָה.

וּמִתְתַּבֵּם מִיתָּה בְּגִלוּי, וְאֵין מִיתָּה אֶלְאָ עִנִּי, וּמִיתָּה הָעִנִּי שְׁלָהָם לֹא תְרִיעָה בְּכָסְטוּי, בָּמוֹ עֲופּוֹת שְׁדוֹמִים לְבָעַלְיֵי מִצּוֹות, אֶלְאָ בְּגִלוּי, לְעִינִי הָעַם, שְׁעִנִּי

וזדבור. ובוֹידּוֹי הַכִּי יְמָא אֵיהּוּ, אֵין לֵי פֶּה לְהַשְׁיבּ,
וְלֹא מֵצָח לְהָרִים רָאשָׁ, וַיְתֻודָּה וַמִּיחֲדָה לְקַוְדְּשָׁא.
בריך הוא בְּכָל יוֹמָא, לְמַהְיוֹן מִתְתִּיה בְּאַחַד.
בְּגֻוֹנָא דְשִׁחִיתָה בְּהַמָּה, בְּתִירִיסָר בְּדִיקּוֹת דְסִבִּין,
וּבְסִבִּין דְאַינְזַ אַחַד.

וּמְבָרֵךְ וּמְקַדֵּשׁ לְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל יוֹמָא,
בְּבָרְכוֹ וּבְקְדוּשָׁה, וּבְכָל אֲבִילָה וַיְשַׁתְּיה
דִּילָה. בְּגֻוֹנָא דְמְבָרֵךְ פְּהָנָא, בְּרוֹזָק אַתָּה, הָא
בְּרָכָה. אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ, הָא קְדוּשָׁה. בְּדַ רְזָחָא מְבָרֵךְ
לְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכָל יוֹמָא בְּבָרוֹקָה, וּמְקַדֵּשׁ לִיה
בְּקְדוּשָׁא דִּילָה, וַמִּיחֲדָה לִיה בְּיַחַד אַדְיאַה
שְׁכִינְתִּיהָ. קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִחְיָת עַל הַהְוָא רְזָחָא
בְּכָמָה מְשֻׁרְיוֹן.

לשון הקודש

בְּכָל יוֹם בְּבָרְכוֹ וּבְקָדְשָׁה, וּבְכָל אֲבִילָה
וַיְשַׁתְּיה שְׁלֹו. בַּמו שְׁמַבְרֵךְ הַפְּהָנָה: בְּרִיךְ
אתָה - הַרִּי בְּרָכָה. אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ - הַרִּי
קָדְשָׁה. בְּשָׁהָרָום מְבָרֵכת אֶת הַקְדּוֹשָׁ
בָּרוֹקָה הוּא בְּכָל יוֹם בְּבָרוֹקָה, וּמְקַדֵּשָׁת
מִתְתָּרוֹ בְּאַחַד. בַּמו שְׁחִיטָה הַבְּהָמָה
בְּשִׁתְּיִם עִשְּׂרָה בְּדִיקּוֹת סְבִין, וּבְסִבִּין
שְׁהָוָא אַחַד".
וּמְבָרֵךְ וּמְקַדֵּשׁ אֶת הַקְדּוֹשָׁ בָּרוֹקָה הוּא
על אַוְתָּה רָוח בְּכָמָה מְהֻנוֹת.